

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit pectorale dominice passionis siue diuini amoris.
Quia salus vita [et] rede[m]ptio generis humani i[n]
passione d[omi]ni co[n]sistit ...**

[Aalst oder Antwerpen], 1486

Tertum membrum Duob[us] me[m]bris pri[n]cipalibus vtcu[m]q[ue]
p[re]lat[is] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30803

sit p. vña etna salute. t tu o aia mea ne pigeat vñgincm mñez seq
assicia te illi: við vbi locū habitatiōis eligat: vide vbi manere
cōplaceat: vbi lachrymis trā irrigat: i cōtubernio se stineat:
vt te iuuet postula affectat: vt te n̄ deserat roga istant: obsecrās
vt tui memor sit misericordiſ t dignat. Si n̄ hēs lachrymaruz
flumia: da p̄ cordis spiraria. Nā nihil ē i hoie bonū: quin si vñgi
neis cōmēdet manib⁹: erit deo gratū: agelis acceptum: t tibi o
aia i salutis optabile fomētū. Obsecro quoq; Jesu crucifixum
dñm vniuersorū: vt me sibi cōdolētē faciat: qz vt pticcps sim sal
tē p memoriam passionū suarū: hūc miserrim⁹ cōpegi tractatulū:
ad meū vt i principio pmissū ē pfectū: n̄ ad cruditionē maiorum
mcōz vñ grūcūq; scioloz. Precib⁹ qz oī suffragari postulo de
uotoz: vt si a qz iuenit qd i hys erroneū: vñ qd abſit a fide alie
nū: corrigēdū mie offero oī hoī meli⁹ ſēciēti t cuiq; catholice
ſapiēti. Igit⁹ q̄ passus ē pro oī salutē: resurgēs itia die magna
cū vñtute: ipse dignes mei t oī misereri: Jesus xp̄s filius dci:
q̄ cū p̄e t spū ſcō viuit t regnat in ſecula ſeculorū. AMEN.

Tertum membrum

Deob⁹ mēbris p̄cipalibus
vñcūq; p̄libat: restat nūc videre de tñto idest de fruc
tu paſſiōis p̄cioſo. Nō. n̄. fruſtra paſſus ē dñs Jesus: nec fruſtra
nat⁹ ē: qz teſte beato Aug⁹. nec fruſtra fatigata ē vñtus dei. Et qz
ſcōm phyloſophū 2. philiocoz. His h̄z nāz opti p̄pt optimū qdē
fructū dñs Jesus cruci ē credēdus p̄tulisse ſuppliciū. Hic fruct⁹
explicat in themate cū ſbinferū. Lessabūt tonitrua: videlicet di
uine vñdicte p placationē ac recōſiliationē. Et grādo nō erit: qz
ptas demōis deicieſ. Ut ſcias qz dñi ē tra. Id est illumineſ i fid
effugata vñtioz caligie ſpūs hois: ornat⁹ ḡre multiplicitis ſplēdo
re. O vñtina p̄cordia mea icaleſcat ad h̄ idagāda. H̄z qz ſācti doc
tores lucide lōge lateq; h̄ ſāc misteria reuelarūt: t i ſcriptis reli
qzrūt: ſupfluū eēt i hys multū extēdi vñt ea q̄ notificata ſt. Non
enī ſū ego tal cōtēplatiōis vt aliqd noui idagare possež: h̄z q̄ ab
alyz vñcūq; didici breuifimo ſtilo enodare proposui. Un̄ o aia
mea ſup oia notificāda ſcito qz. Xps dñs n̄ ē paſſus ſcdz qz de⁹:
h̄z caro ei⁹ ſit iſtrumentū diuinitatis: qrc tñ paſſio ſit corporalis: ſorti
tur: m̄ qndā ſpūalē vñtutē ex deitate ipi⁹. Per peccatiū vñ hō du
pliciſ erat obligat⁹. C Prio qdē fuituti peccati: qz q̄ ſac̄ peccatiū
fiuus ē peccati. Joānis.8. Et ſcde Petri 2. A q̄ ſuperatus est

huic et fui^o addict^e ē. Quia igit^z dyabolus hoiez supauerat ad pec-
catū eū iducēdo: iō fuituti dyaboli hō addict^e erat. ¶ Scđo qn
tū ad reatū pene: q̄ hō erat obligat^z scđm iustitiā dei: t̄ h̄ fuitus
qdā ē. Ad fuitutē.n. ptinet q̄ aliquis paciat^z q̄ nō vlt: cū liberi
hois sit vti seipo vt vult. Igit^z q̄ passio Xpi fuit sufficiēs t̄ sup
habūdās satissactio p̄ peccato t̄ p̄ reatu pene totius generi huā
ni: sic passio ei^o fuit qdā p̄ciū p̄ qdā liberati sum^o ab vtracq̄ obli-
gatiōe. Nā ipa satissactio q̄ qs satissicit siue p̄ se siue p̄ alio p̄ciū
qdā dī q̄ seipsū vel aliū redimit a peccato t̄ a pena: iux^t illud
Daniel.4.º Peccata tua elemosinis redime. Sz o aia deuota p̄
qd̄ Xps dñs satissfecit: Utiq; nō dādo pccuniā vel aliquid b̄mōi
sz dādo id qd̄ fuit maximū. s. seipz p nobis. vñ ei^o passio merito
dicēda ē nřa redēptio. Ponam^z igit^z xpi passionez eē. Nostrā re-
déptionē. Nostrā r̄cōsiliationē. Nostrā a dyaboli ptate liberati-
onē. Nostrā ad regnū itroductionez. ¶ Et q̄uis alia multa pos-
set adduci: i hys tñ paulisp̄ cōplacet fructuose versari. Quatuor
nēpe mēbris singula q̄ ad supiora distixim^o: vñ pfecto rōni cō-
sonū ē: t hūc vltimū passū i q̄tuor pponere: vt sic finis ad supio-
ra aliq̄lē videat cōueniētiā optinere. ¶ Pr̄io igit^z o aia deuota
Xpi passio saētissima op̄ata ē nřaz redēptionē. Nā hō peccādo
obligat^z erat t̄ deo t̄ dyabolo. Q̄tū eni ad culpā hō deū offēde-
rat: t̄ dyabolo ei cōsēcēdo se subdiderat. Unī rōe culpe nō erat
factus fui^o dei: sz pocius a dei fuitute recedēs: dyaboli fuitutē
icurrerat: deo h̄ iuste pmittēte pp̄f offensā i se cōmissā. Sz q̄tū
ad penā p̄cipalif̄ homo erat deo obligatus sicut sumo iudici:
t̄ dyabolo tanq̄ tortori. Juxta illud Mathei quinto. Ne forte
tradt̄ te aduersarius tuus iudici: et index tradat te ministro:
idest angelo penarū crudeli secundū q̄ dicit Crisostom^o. Q̄uis
igitur dyabolus iniuste q̄tum ad id quod in ipso erat hominē
sua fraude deceptum sub seruitute teneret tam'quo ad culpam
tam quo ad penam: iustum tamē erat hec hominē pati deo per-
mittente q̄tum ad culpā: t̄ ordinate q̄tum ad penā. Et iō quo
ad deū iusticia exigebat q̄ hō redimcref: nō aut p̄ respectum q̄
ad dyabolū. Unī dicit beatus Thomas i ftia pte. q. 48. articulo
4.º in solutione vltimi argumenti. Q̄ Xps sanguinē suum qui
est p̄ciū nostre redemptionis non dicitur obtulisse dyabolo
sed deo. Sed o aia mea noli tibi blādire dicēs. Alio sū redēpta
que semp̄ dei sū creatura: Dei quidē esse non desinis i q̄tū eius
potestati subiceris: quia omnia sub pedibus eius. t̄ in regno ho-
minū dñas excelsis: t̄ cuiucq̄ voluerit dabit illud. Daniel.4.º

Sed dei eē desististi p̄ peccatū: q̄r caritatē t̄ ei⁹ vñionē n̄ fuasti. **E**t teste aplo ad romanos. 8. **S**i q̄s spiritū xp̄i n̄ h̄z h̄ n̄ ē eius. **A**ge igis grās p̄yssimo redēptori tuo: q̄r n̄ corruptibilis auro vel ar-
gēto redēpta es: s̄z sāguie vtq; p̄cioso agni videlicet icōtamia-
ti t̄ imāculati Jesu xp̄i. **N**ā ipm cōstat eē redēptionē quā misit
dñs pplo suo. **D**ēs ēt lāctoz passiōes t̄si pficiāt ecclesie p̄ modū
exēpli t̄ exhortatiōis: nō t̄i p̄ modū redēptiōis. **N**ā redeptio p̄
tinet īmediate ad hoiez xp̄im: q̄r p̄ciū redēptiōis n̄rē ē sanguis
xp̄i: yl̄ vita eius corporal̄ q̄ ē i sāguie quā ip̄e xp̄s exsoluit: s̄z ad
totā trinitatē referēt sic ad cām pmā t̄ remota: cui⁹ erat t̄ ip̄a vi-
ta xp̄i sic p̄imi actoris: t̄ a q̄ i spiratū fuit ip̄i boī xp̄o vt pateref p̄
nobis. **C**redo o aia deuota saētissima xp̄i passio opata ē n̄rāz
recōciliationē: teste aplo ad romanos. 5. Recōciliati sum⁹ deo p̄
mortē fili⁹ ei⁹. **E**st. n. xp̄i Jesu passio cā n̄rē recōciliatiōis ad deū
dupl̄r: sic dīc btus Thomas i ūtia pte. q. 49. articulo. 4. **U**no
mo i c̄stū remouet peccatū p̄ qđ hoies cōstituitū iūmici dei. **J**ux
illud sapie. 14. **S**imil odio sit deo ipius t̄ i pietas eius. **E**t iterū
Odisti oēs q̄ opant iūqtatē. **C**Alio mō i c̄stū ē deo sacrificiū ac-
ceptissimū. **N**ēpe effectus sacrificij p̄pē ē vt p̄ ip̄m placet deus:
sic cū hō offensā in se cōmissā remittit. pp̄t aliqd obsequiū accep-
tū qđ ei exhibet. **U**n̄ p̄mi regū. 26. **S**i dñs icitat te aduersiō me
odoref sacrificiū. **E**t s̄l̄r tm̄ bonū fuit q̄ dñs volūtarie passus ē
q̄ pp̄t h̄ bonū i nā hūana iūentū: deus placatus ē sup oī offesa
generis hūani c̄stū ad eos q̄ xp̄o passo cōiūgūt p̄ fidē t̄ amore.
Nec incidat in tuū cogitatū o aia mea q̄ xp̄i passio dicat nos
recōfiasse vt de nouo nos deus amare inceperat: cū in carita-
te ppetua dilexerit nos Jeremie. 31. **S**ed q̄r p̄ passionē xp̄i s̄blata
ē ody cā: tū p̄ ablutionē peccati: tū p̄ recōpētationē acceptabili-
orū boni. **Q**uia maior fuit xp̄i caritas moriēt̄: q̄z iūqtas iūdeo-
rū vesane t̄ furibūde gētis. **P**reterea scđm Alexandru de halis
in ūtia pte. **I**n satissactiōne nō solū pensandū est c̄stū soluaf: s̄z a
q̄sto t̄ ex q̄sto soluaf. **S**i ḡ vita xp̄i qua viuebat in carne p̄ aiaz
vnitā diuinitati: consideretur: maius est vita cristi ratione ani-
me vnite diuinitati q̄z aliq̄ vita creature.. **S**i vero cōsideref abso-
lute: manus ē vita qua aia viuit deo: t̄ pena maxima ē mors si
ue separatio ab illa vita: non tamen sentitur vt maxima nisi in
statu separationis a corpe: in quo statu aia nata ē ad fruendum
illa vita. **D**eniq; si consideretur a quāto fieret satissactio p̄ mor-
talitatem xp̄i: quia ab ipso dei filio qui ē verus deus: inuenief
super omnē estimationē pene satissactū fuisse. **U**n̄ ad romanos

octauo. **Q**ui proprio filio sud non pepercit: sed pro nobis oībus tradidit illum: quō non nobis oīa donauit idest condonauit et remisit **I**n super si cōsideretur ex q̄nto idest ex quanta caritate mortē subierit qr fuit caritas īmensa īuenietur sup ēnē modū satissactio **Q**uis ergo toto mētis conamine non studebit tam pio tam amoroso deo gratiarū actiones repēdere: **V**ere cui te dio sūt hec non sapit ea que dei sunt **N**ēpe dignū et iustū ē vt q̄ multū nos amauit: multo sive magno sit amore reamandus. **C**ertio dyaboli potestas per xp̄i passionē est ablata **U**nde scito o anima mea quod ille malign⁹ minorē potestatē habet in naturā humānā vniuersaliter: qr subtracta est ei potestas qua prius subiciebat eam sibi in infidelibus in ydolatria t̄ veneratiōne quasi deus **S**ubtracta etiā ei in fidelibus in quib⁹ pp̄ter fidē passionis nō habet potestatē: nisi quātū ei pmissū est ad exercitiū virtutis vt legitur de beato Anthonio **Q**ui postq̄ fuit flagellatus a dyabolo: cui querēti a domino apparēte sibi vbi erat cū flagellareſ audiuit **A**nthoni presens eram: sed victoriā expectabam **I**n fidelibus enī character passionis est scz crucis ex sacramēto baptisimatis: quo dyaboli potestas cohibeſ sicut dicit Alexander de halis in tertia parte. **U**nde apocalipsis. 7. dicitur de quatuor angelis. **N**olite nocere terre et mari neq̄ arboribus: quoadusq̄ signemus seruos dei nostri in frontibus eorū **R**ecollige igitur o aīa mea arma defētionis et resistētie cōtra ēnē dyaboli ipugnationē iuxta illud ad ephesios. 6. **I**n ēnib⁹ sumētes scutū fidei: in q̄ positi. oīa tela nequissimi ignea extinguerē **H**abes etiā o aīa nomē iesu melliflui: amabile. delectabile. sed t̄ terrible cuius nominis inuocatio est demonis repulſio: iuxta illud: **M**arci vltimo **I**n nomine meo demonia eicient: **N**oli tamen negligere q̄ deus permittit dyabolo posse decipere homines in certis personis temporibus et locis secū dum occultam rationem iuditiorum suorum semp tñ p passio nem xp̄i est paratū hominibus remediu se tuēdi prop̄ neqtias demonum etiam tempore Anticristi: sed si aliqui hoc remedio vti negligant: nihil deperit efficacie passionis cristi **Q**ua. pp̄ter vt plenius in his o anima mea informeris: scito secundū factū **T**homam ī tertia pte questione. 49. articulo secundo q̄ circa dyaboli potestatem āte xp̄i passionē tria sūt cōsideranda **C**primū est ex patre hominis merētis suo peccato dyabolice potestati tradi: eo q̄ ab ipso superatus fuit **C**Aliud ex pte dei offensi ex peccato hoīs. vñ per suā iusticiā hominē dyaboli potestati reli

quit. **T**ertium ex parte dyaboli qui sua nequissima volūtate
bominem a cōsecutione salutis impēdiebat. **Q**uātū ad p̄mūz
homo a dyaboli est potestate liberatus per xp̄isti passionem in
q̄stum passio xp̄isti est causa remissionis peccator̄. **A**d secūduz
vero: inq̄stū deo nos recōfiliauit vt p̄tactū est. **A**d tertiu autē
inq̄stū ille iniquus excessit modū potestatis sibi t̄dite a deo: ma
chinādo i mortē xp̄i: q̄ nō habebat meritū mortis cuz eēt absq̄
peccato. **U**n̄ beatns Aug⁹. i.3. de trinitate iqt̄ Justicia xp̄i vicit⁹
ē dyabalus: q̄r cū i eo nihil dignū morte iueniret: occidit tñ eū:
z vtiq̄ iustū ē vt debitores qs tenebat liberi dimittāt̄ in eū cre
dētes quē sine villo debito occidit. **N**uic igif̄ isonti dñō z īnocē
ti p fidē dilectionē operātē abpropīc̄te: z ab codē separari nolite:
si dyaboli laqueū vultis sapiēt̄ z pficie declinare. **Q**uarto z
vltio ipa b̄sidicti xp̄i passio opata ē n̄ram ad regnū īt̄ductio
nē. **N**ā exules z pfugi: ac ab illa beata patria expulsi i h⁹ vallē
miserie detrūsi: via regni humano clausa fuit generi. **Q**uia bō
cū i honore eēt n̄ itellexit: cōpatus ē iūnētis īspīetib⁹: z filis
fact⁹ ē illis. psalmo. 48. **U**n̄ apokalip̄sis. 5. legif̄ q̄ nullus dign⁹
iūetus ē apire librū z soluere signacula eius. **I**dest nullus iūet⁹
ē q̄ poterat p meriti suū p̄priū puenire ad regni ītroitum: idest
ad diuinā ītēplationē: siue optinere ianue padysī optionē. **N**ā
q̄uis tāta fuit caritas tūc: q̄sta nūc: nō tñ q̄sc̄ meruit aditū tūc
p qđ solū ē solutio originalis reatus: s̄z post passione h̄z caritas
meriti xp̄i cōiūctū: q̄r iā exhibitu ē: z ide ē q̄ meref̄ post passio
nē: qđ nō prius. **C**ū summa igif̄ deuotiōe rumināduz ē q̄ nullius
hois caritas pōt mereri vitā eternā post peccatū: nisi īfēueniē
te merito xp̄i: q̄r oēs s̄ originali reatu obligati: ad satisfactionē
quā nullus pur⁹ bō pōt exhibere. **L**icet. n. ipē **A**dā potuit trāssū
dere iūsticiā originalē i sua posteritate: nō tñ seq̄r̄ q̄ ipē posset
satissacere. **R**ationem queris o anima: **Audi** **A**lexandrum de
balis in ūtia pte. questio sc̄da mēbro. 9. dicētē q̄ i peccato **A**de
fuit reatus p̄sonē z corruptio nature: q̄r si seruasset obediētiam
transgressionem vero precepti punitus est in persona sua z na
tura: quia cum tota natura humana esset in Adam: potuit illaz
totā corūmpere corūpendo suā p̄sonam: z propter hoc omnes
filij **A**de sunt rei: sicut dicit apostolus ad romanos quinto. **In**
quo omnes peccauerunt. z c̄. sed ipse non potuit naturam resti
tuere: quia Adam fuit res nature sue z fuit singulare homis

Singulare aut̄ hominis nūq̄ ē p̄cipiū sive nature ad esse: s̄z so
lū ipse deus q̄ creavit naturā q̄uis singulare posset esse p̄cipiū
sive nature ad nō esse sive ad nō bene esse: sed q̄ nō ē p̄cipium
ad esse nec ē p̄cipiū ad repationē ipsi⁹ esse: ideo adā nō potuit
repare naturā humanā: nec omnes alij possēt propter eādē ipo
tētiām: Oportuit ergo o aia mea q̄ nature hūane repator eset
p̄cipiū illi⁹ t̄ de genere illi⁹ P̄incipiū illi⁹ ē deus res vō illi⁹
generis ē hō: vnde sequit̄ q̄ r̄pator hūane nāe debuit esse de⁹ t̄
hō Si vō q̄ris qđ sit ista obligatio v̄l iste reat⁹ Scito o aia mea
q̄ ē obstrusio dīne c̄teplationis sive padys. S̄z i b̄ ē dīa i fide
les p⁹ passioēz t̄ aī: qz aī passioēz non ē solutio satisfactiois ori
ginalitat⁹: s̄z p passioēz ē solutio ipi⁹: ideo fidelib⁹ p⁹ passioēz ex
virtute sacre passionis pat̄z audit⁹ ad padisū: atē passionē vō n̄
Et potest p̄ exēplū istud demōstrarī i p̄e sc̄z qui obligat debito
frā suā c⁹ filio de iure hereditario c̄petit herditas pris nō tñ po
terit illā h̄c n̄ soluto debito pris Unde sicut iste debet itrare
frā suā tñ debz absolui a debito p q̄ frā obligata est p̄ usq̄ itret
Ita t̄ i hac pte p̄us oportuit solui debitū p peccato ade p passio
nē xp̄i: aīq̄ possēt esse itroit⁹ ad padisū Ad istud ēt denotādū
scito o aia mea q̄ nō ē facta abrahe p̄missio: nisi i seie qđ expo
nit apostol⁹ ad galathas.3⁹ i xp̄o impletū esse Unde btus Am
broſi⁹ dicit Et habeſ.3⁹. ſētētiaz dis.18. Saluari nō possem⁹ nisi
vnigeit⁹ dei moreret p nobis debitorib⁹ morti Et apostol⁹ ad
hebreos. io. iquit Habem⁹ fiduciā i itroitū ſctōz sc̄z celeſtū i ſa
guine xp̄i N̄cpe id figurabat numeri.28. capittulo vbi dicit̄ q̄
homicida maēbit i ciuitate refugy donec ſac̄dos magn⁹ q̄ oleo
ſacto vnt⁹ ē moriat̄ q̄ mortuo poterit i domū ſuā r̄dire Chr̄as
ageo o aia mea dño iesu ſac̄doti magno p te mortuo i q̄ h̄es in
troitū ad regnū: cū detrusa ſis tā p̄ealiē q̄ culpabilis i h̄ exili⁹
argustulū t̄ illi⁹ p̄fusa cruore: admitti poteris ſie rubore in celi
palatiū Ad qđ p crucis baculū nos dignāter p̄ducat: qui veit
querere et ſaluum facere quod perierat dñs iesus: q̄ i trinitate
pfecta vinit t̄ regnat deus per oia ſecula ſeculorū AMEN

Explicit pectorale dñice passio nis ſive diuini amoris